

Plutonics

fast-forward
seismology and of
near the earth etc

Geotraumatic Earth-Mapping

D+G ask: Who Does the Earth Think It Is?
(Where does it think?)

Alien signal

Gemini-sar

It was twisted
before the
nervous-system
ever arose.
(Don't think
it's you)

Φ_2 model

(Yuggoth) → even 'giant count'

Pluto: 'icy planetesimal'
Alien-body. (Planet no 9)
Eccentric to ecliptic, imitating Neptune
- exemplory of impact missile?
- Systemic partial integration
- Charon

They call
it parametric
- but they
would consider them
it's enough to drive
anyone insane
Next time - ask the
Shink about his hi

↑ Extra-lunar tidal influences
+ Solar electromagnetic interferences.

Quantitative → Numerical analysis
Geotraumatic tic-patterning (indifferent to scale)
[Scrap all equations] Traumatic differentials → Tic waves

Luna-tic influences
Ferro-lunar tidal flux

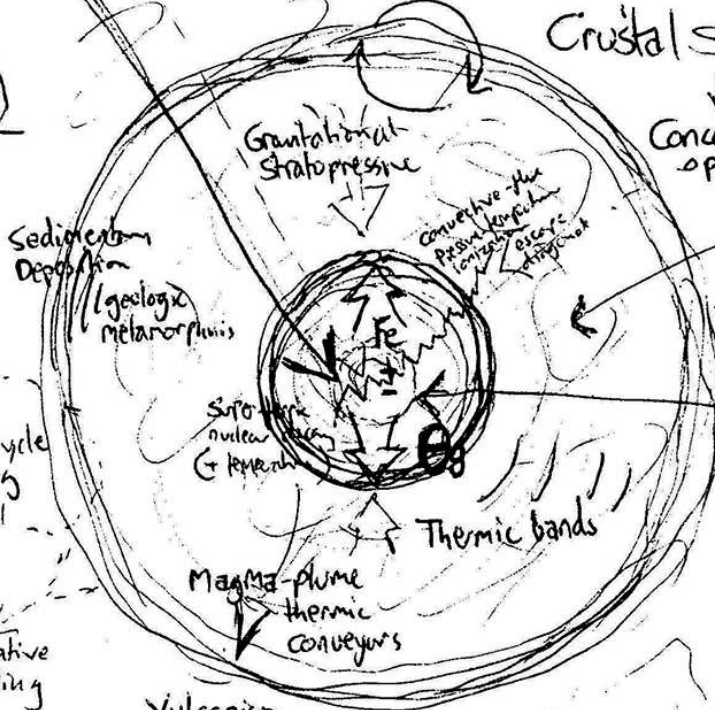
Subduction-Vulcanism (Plate-tectonic cycle)

Crustal strata → Axsys programme → Strait-jacketic
(Crushing continents)

$$\frac{(\Delta v)}{\Delta t} / \Phi_n$$

Concentric oppression
Silicate magma-flux
Convection cells
too much pressure for anything but pain.

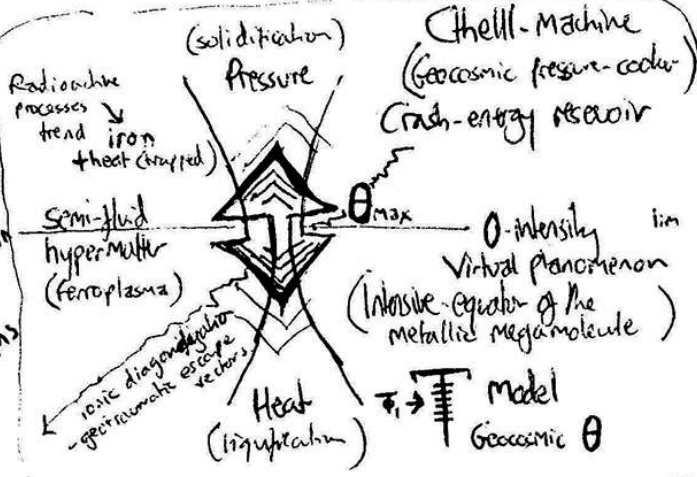
Sedimentation Deposition
Geologic metamorphosis
Hydrocycle cooling
Radiative cooling

Thermic-lag
- conduction (molar)
- convection (molecular)
productive of ambient + intensive geocosmic memory → split metamorphosis
- find molecular line in traumatic transition

$$\frac{\Delta \theta}{\Delta t} = \text{Tic-flux}$$

Twins in the furnace
(I tell their no-face)
Burn-burn, for
3,000,000 years!!
it can't have been my fault
They said it was my fault
sister - lies
no more dreams

looking for ET
and find IT instead!
(Big problems). Convince them
there was nothing there and
maybe they'll drop it - some chance!
Better to 'accept' that it's all in my head!
- I made it all up (honest).
 θ_{max} → screaming-lie
Crushed beyond burning
touching the howl-pulp of hypermat

TERE VADÉN

Nick Landin bataillelainen energetiikka

Ilman tiukkoja ennakko-oletuksia elämää voidaan hahmottaa osana kosmista energiavuota. Energian virta säilyttää monet epäinhimilliset piirteensä myös silloin, kun se on inhimillistä kokemusta: halua, tahtoa, *Erosta*, *Thanatosta*. Energeettinen näkökulma pitää järkeä, yksilöitä ja yhteiskuntia toissijaisina rakenteellistumina, joita on tarkasteltava ehdoilla, joita ne itse eivät ole asettaneet. Tällöin ajattelun tai kirjoittamisen tehtävä on, kuten Nick Land esimerkillään näyttää, osittain diagnostinen – tilanteen tarkasteleminen sellaisena, kuin järki ja hyvät tavat eivät sitä haluaisi ymmärtää. Osittain se on kokeellinen: voimakenttien yhdistäminen, sekoittaminen ja ennen kaikkea ruokkiminen niin, että niiden alistava hallinnoiminen käy mahdottomaksi. Molemmissa tehtävissä tarvitaan latautuneita kokemuksia kuten pyhyyttä, pahuutta, erotiikkaa, kuolemaa ja ankaran ei-ihmiskeskeistä otetta.

Nick Land esittää käsityksensä energiasta teoksessa *The Thirst for Annihilation. Georges Bataille and Virulent Nihilism*¹ tulkintana Georges Bataillen kirjallisuusfilosofisesta ajattelusta. Landin energiäkäsitys on Bataillen energiäkäsitys, sikäli kun näiden identiteettiä ja pysyvyyttä vastaan kamppailevien teoreetikkojen kohdalla kannattaa ylipäätään huolehtia samuudesta tai isyysoikeuksista². Tulkinta on Landinkin mukaan epätavanomainen, eikä tarkoituksena ole kaupata Bataillea kapitalismin intellektuaaliseen kiertoon tai Landiä itseään urakiertoon – vaikka niin Routledgen kustantaman kirjan avulla tyypillisesti käykin. Kirjoittamisen ongelmat tiivistyvät Landin tekstin pintaan, koska Bataillea seuraten Land hylkää hyödyllisyyden ja järkevyyden, ylipäätään porvarillisuuden ja neutraalin ajatusten välittämisen.

Kirja on itsetietoinen näistä paradokseista. Tavanomaisten arvojen nurinkääntäminen aiheuttaa esimerkiksi kielellisiä ongelmia. Haukkumasanoja ei jää paljon käyttöön, kun esimerkiksi hulluutta, tuhlausta, paskaa ja kuolemaa on pidettävä myönteisinä, energian yleisen liikkeen suuntaisina termeinä, eikä vastustettavan elämänmuodon morkkaaminen porvarilliseksi tai ”rajatuksi taloudeksi” (*restricted economy*, ransk. *l'économie restreinte*; vastakohtana yleinen talous, *general economy*, *l'économie générale*) oikein kuulosta rehvakkaalta. Esimerkiksi kun Land moittii Husserlin kiinnittymistä intentionaalisuuten, joka ”johtaa suoraan idealismiin, solipsismiin ja sitä tietä hullujenhuoneelle”, hän joutuu lisäämään, että hullujenhuonetta vastaan hänellä ei tietenkään ole

mitään, mutta että Husserlin hulluus on liian latteaa.³

Ongelma periytyy suoraan Bataillelta, joka halusi 30-luvulla vastustaa riistävää, puhdistavaa ja hierarkkista kapitalismia päästämällä valloilleen kaikki epäpuhtaat, tuhoavat ja väkivaltaiset voimat, jotka hänen mukaansa pystyisivät luomaan uutta yhteisöllisyyttä ja vieraantumattomuutta. Kuten Bataillen kriitikot huomauttavat, väkivaltaisten voimien irtipäästäminen sopi hyvin fasisisteille ja natsseille, eikä Bataille varsinkaan Ranskassa koskaan päässyt epäluulosta, että oli tahallaan tai vahingossa fasisistien asialla.⁴ Erityisen hankala oli Bataillen julistus, jonka mukaan sota, rituaalinen uhraaminen ja mystinen kokemus ovat yhtä. Toisen maailmansodan aikaan tämä oli hiukan liikaa, varsinkin kun Bataille itse vietti sodan syrjäänvetäytyneenä hioen mystisen kokemuksen muotoja, jotka hänen mukaansa olivat paremmalla – ritualistisemmalla ja siksi perusteellisemmalla – tavalla väkivaltaisista kuin sodan liian nopea ja merkityksetön tuho. Kuten Andy McCoy toteaa: ”Sun pitää varoo, mitä sä haluut, koska sä saat sen.” Toisen maailmansodan ruumisvuoret pakottivat Bataillen miettimään tarkemmin väkivallan ja pyhyden energeettistä yhteyttä. Tuloksena oli yritys ei-teologiseksi mystiseksi käytännöksi, joka itseuhrautuvana päästäisi harjoittajansa pois kapitalismin palveluksesta.

Land on vielä pidemmällä tällä tiellä, joka voi kohohtavan ja ylösrakentavan ajattelun näkökulmasta vaikuttaa vain umpikujalta. Bataille saattoi vielä ajatella, että tuotantoa ja resursseja järjestelevää kapitalismia vastaan voidaan toimia muodostamalla hyödyttömiä ja palvelemattomia jaetulle pyhyydelle perustuvia yhteisöjä.

MUINAISET ELÄIMET nussivat, myöskin juostessaan,
Veren ja ulosteen peittämin rauhasin.
Esi-isät näytti ylpeästi elintään,
Esinahan poimua, siementä pussien.

Keskiajan naaras, olkoon enkeli tai emakko,
Tarvitsi kiitettävästi varustellun kaverin;
Ei joku Kléberkään ollut tuon suhteen puutteellinen,
Sen kertoo housut, suurennellen vähän vain.

Onhan ihminen ylpeimmän nisäkkäänkin vertainen;
Suotta hämmästellään suuruutta niiden elinten;
Koittanut kuitenkin on kuohittu hetki: on hevosen

Ja härän kiivaus saanut ikeen, kukaan ei
Enää tohdi pystyttää genitaalista ylpeyttään
Puistoihin, missä pilaileva lapsuus parveilee.

KORPIT

Herra, kun on niitty jäätynyt,
Lannistetuissa kylissä kun on
Pitkät kellonsoinnit kuolleet jo...
Luonnon kukattoman yllä on
Syöksyneet taivaista valtavista
Rakkaat korpit suloiset.

Outo armeijan äänin ankarin,
Kylmät tuulet hyökkää pesiinne!
Te, varrella keltavirtojen,
Vanhojen ristien teillä, ja
Yllä aukkojen ja ojien,
Hajaantukaa, yhtykää!

Tuhatmäärin, yllä Ranskan kenttien,
Joissa toissapäivän kuolleet nukkuvat,
Kiertelette talven, eikö niin,
Jotta muistaa ohikulkijat?
Siis te pakko julki huutakaa,
Oi te mustat hautajaislintumme!

Mutta, pyhimykset tammen latvaan istuneet,
Mastoon, kadonneeseen illan lumoihin,
Jättäkäähän linnut toukokuun
Niille, jotka metsän syvyys kahlehtii,
Ruoho, josta ei voi paeta,
Ja tappio tulevaisuudeton.

Olihan tällaisia ennenkin ollut, kuten ihmisuhraavilla atsteekkeilla tai *potlatch*-seremonioita järjestävillä heimoilla. Postmodernin kapitalismin täysverisenä lapsena Land sen sijaan näkee tuskallisen selvästi, että kaikki pyhyys ja yhteisöllisyys on helposti otettavissa tuotantokiertoon. Mitä väkivaltaisempaa ja mystisempää kaupattava merkitys on, sen parempi. *If it bleeds, it leads* on iskulause, jolla järjestäytyneen yhteiskunnan vastaisuus ja kuoleman voimat muutetaan kapitalistisen arvomuodostuksen osiksi. Niinpä Landille jää hyvin vaikea tehtävä. Ei yhtenäisiä teorioita tai raikkaita kuvauksia, ei edes raivoavaa pilkkua ja jäytävää harhaoppisuutta, vaan tarttuvaa, loukkaavaa ja häiritsevää kirjoitusta, joka Landin oman luonnehdinnan mukaan on järjestelmällisen ei-ihmiskeskeistä, kulttuuripessimististä, psykoanalyttistä (ilman psyykeä ja analyysiä), synkkämielistä ja termodynaamis-energeettistä.⁶

Energetiikka ei ole kritiikkiä, koska tarkoituksena ei ole osoittaa luotettavaa tai legitimiä polkua tietämättömyydestä tietoon vaan pikemminkin tuottaa heittäytyvää kokeellisuutta tiedetystä tuntemattomaan. Kuten Landin koottujen kirjoitusten *Fanged Noumena* esipuheen kirjoittajat Robin Mackay ja Ray Brassier toteavat, Landin ajattelun ehdollistava vastustaja on Kant, jonka kritiikki-filosofia on pakkomielteinen Ihmisyyden Turvajärjestelmä (*Human Security System*), tavoitteenaan kokemuksen suojaaminen kaikelta aidosti ulkopuoliselta⁷. Mitä tuotteistaminen (*commodification*) on kapitalismille, sitä kantilainen järjen ja kokemuksen synteesi on filosofialle: säänneltyä vaihtoa, jossa ulkopuolelle enemmän tai vähemmän onnistuneesti pakotetaan tavaran toimittajan rooli, vaikka ulkoisuus on koko tuotteistamisen ja synteessin voima ja polttoaine, sen *energia*.

Yleinen talous

Esitystavallisista ongelmista huolimatta Landin perusajatus energiasta, joka virtaa yleisessä eli aurinkotaloudessa on helppo esittää. Toisin kuin eräänlainen yleistajuinen darwinismi antaa ymmärtää, elämä maapallolla ei perustu kilpailuun niukoista resursseista vaan energian ylimäärään, luksukseen. Energia on peräisin auringosta, joka sylkee silmittömästi itsestään voimaa joka suuntaan, koko ajan. Osa tästä törmää maapalloon, joka sekin on tähtien kylvämää kuonaa. Auringon energiaa on niin paljon, että se saa aineen kiemurtelemaan, muuttumaan, aina erilaisiksi ”alkukeitoksen” kemiallisiksi yhdisteiksi ja eläviksi soluiksi asti. Soluissa energiaa on liikaa. Ne liikkuvat, jakaantuvat, kasvavat, syövät toisiaan, liittoutuvat, ryhtyvät symbioosiin. Kasvit vastaanottavat yhteyttämissoluissaan auringon hajoamisenergiaa ja muuttavat sitä sokereiksi ja muiksi orgaanisiksi yhdisteiksi. Kasveja kasvaa niin paljon, että eläimet syövät niitä. Eläimiä on niin paljon liikaa, että ne voivat syödä toisiaan. Näin auringon maapalloon törmäävä energia virtaa monenlaisten kanavien, putkistojen ja huokosten läpi (kerroksellisesti: yhden luu on toisen virta, yhden seinä on toisen ovi) valuaakseen muun aurinkoenergian tavoin tyhjiin.

Tässä on asian ydin: energia purkautuu tarkoitukseen ja päämäärättä, mielettömästi. Sopivissa olosuhteissa purkautuminen tuottaa monimutkaisia sivuhaarojen, akanvirtojen, kerrostumien ja patoutumien labyrintteja, kaiken kanssa yhteydessä olevaa materiaa. Labyrintit – elämä, kasaaminen, kertyminen, järki – ovat toissijaisia ja epäitsenäisiä seurauksia energian syöksystä tyhjiyteen. Energia hukkaantuu, tuhlaantuu; tätä tarkoittaa Bataillen käsite *dépense* (engl. *expenditure*). Ihminen on maanpäällisen energian valumista hukkaan. Landin libidinaalisen materialismin muut piirteet seuraavat energetiikasta. Energian polkuja voidaan jäljittää ihmisessä (psykoanalyysi; myös Freud oli energieetikko) ja kulttuurissa (Schopenhauer, Nietzsche), ja tällöin huomio on energian ei-ihmiskeskeisessä liikkeessä.

Yleisen talouden yksinkertaisella mallilla on suuri määrä seurauksia. Niitä voidaan luetteloida vertaamalla yleistä taloutta rajattuun talouteen. Rajattu talous on mikä tahansa yleisestä taloudesta eristetty alue, joka pyrkii energian järkevään käyttöön ja varastointiin, parhaimmillaan jopa käytettävissä olevan energian määrän kasvattamiseen. Toisin kuin yleisessä taloudessa, jossa energiat valuvat tarkoituksesta hukkaan, rajatussa taloudessa energiaa asetetaan jotakin tarkoitusta varten. Rajattu talous tarvitsee työtä ja työn suuntaamiseen jonkin periaatteen. Toisin sanoen työ palvelee, se palvelee periaatettaan ja laajemmin ottaen rajatun talouden alueen pysyvyyttä. Kuten fysiikassa, työ on energian suuntaamista johonkin kohteeseen, siis energian alistamista tarpeelle ja sen esineellistämistä kohteiksi ja niihin suunnatuiksi voimiksi.

Land korostaa *TA:ssa*⁸ erityisesti monoteistisen Jumalan roolia suljetun talouden periaatteena. Jumalan palveleminen ikuisen elämän toivossa tai hyvyyden nimissä antaa perustan suljetulle taloudelle. Itse Jumala on kaikkein palvelevin olento, koska Hänen on pakko ylläpitää pysyvää rajattua taloutta, ikuista valtakuntaa, ilman mahdollisuutta herpaantua. Näin Land saa esiin Bataillen aktiivisen nihilismin, jonka tarkoituksena ei ole todeta Jumalan kuolleen vaan murhata Jumala. Jos Jumala on palvelemisen periaate, käy pääsy rajatusta taloudesta yleiseen talouteen Jumalan ruumiin ylitse ja lävitse. Bataille-Landin ateismi on toiminnallista, ei toteavaa, tuottavaa, ei negatiivista. Tavanomainen kristillinen malli, jossa Jumalan ristinkuolema alistetaan järkevälle tavoitteelle, pysyvien yksilöiden ikuiselle elämälle, on uskonnon kieltämistä, pyhyyden tuomista hyödyn alueelle: ”monoteismi on uskonnottomuuden tiivistymä”⁹. Tämän sijaan libidinaalisen materialismin uskonto on mahdollisimman itsetietoista uhraamista, ja mikä olisikaan parempi symboli tälle kuin Jumalan itsemurha. Täysimuotoisimmassa uhrauksessa uhrattava, uhraaja ja se, mille uhraataan, ovat samaa (kuten oikein ymmärrettyssä kristinuskossa).

Koska monoteistinen Jumala on myös yksilösielun ja karteesisen järjen takaaja, on jumalallisen itsemurhan ja yksilöllisen itseyden menettämisen välillä syvä yhteys. Landin Bataille ei Schopenhauerin ja Nietzschen tapaan

”Ihminen on maanpäällisen energian valumista hukkaan.”

pyri hakeutumaan länsimaiden Ykseyden ulkopuolelle ja itämaisen ei-mikyuden läheisyyteen vaan suoraan vastakainasetteluun Yhden kanssa¹⁰. Tavoitteena ei ole kiistää pyhyys vaan siirtyä ”rajoitetusta pyhydestä” yleisen talouden pyhyteen. Yleisen talouden pyhyys ei ole palveleminen, jonkin periaatteen, lain tai tavoitteen seuraamista, vaan kirjaimellisesti kaikkea sitä, mikä ei palvele vaan on itsevaltaista, *suvereenia*, käytännössä aurinkotalouden suuntaista energian hukkaamista. Hukkaaminen tulee koettavaksi esimerkiksi kuolemassa tai ranskalaisten ”pienessä kuolemassa” eli orgasmissa.

Paitsi ateismi myös a-teleologia on suora seuraus yleisen talouden ajatuksesta. Koska auringon purkaus on silmitön, ja koska energia valuu tyhjiin, sen liikunnoilla eli elämällä ei ole ylipäättään pysähdyspisteitä eikä varsinkaan lopullista päämäärää. Elämä on energian ylenmäärän aiheuttamaa kiemurtelua, joka liikkeenä, järjestyksenä ja lämpönä ennemmin tai myöhemmin valuu tyhjiin, hajoaa, jäähtyy. Eloönjänti ja siihen tähtäävä järkevyyden, hyötyajattelu, on monoteistisen Jumalan jälkeen toinen tärkeä suljetun talouden järjestävä periaate. Nietzschen ilmoittaman Jumalan kuoleman jälkeen karkea darwinismi korvaa monoteismin. Protestanttinen kapitalismi, joka pyrkii pääomien kasaantumiseen ja kaiken järjettömän juurimiseen (jopa kristinuskosta!), on palvelevan rajatun talouden äärimuoto. Järkevää tai hyödyllistä on se, mikä edistää tavalla tai toisella määriteltyä eloonjäntiä. Elämästä tulee eloonjäntien palveleminen, mikä tyypistää pyhyyden ja antaa valheellisen kuvitelman teleologiasta.

Nolla

Landin kattava ilmaus a-teleologialle on nolla (*zero*). Nolla, kaiken erottelevuuden ja järjestyksen mitta-
tömyys, on tehokas ja voimallinen, mutta itsetön ja ta-
voitteeton. Nolla on jakamaton; sillä ei voi jakaa eikä
sitä voi jakaa. Nollan jakamattomuus ei tarkoita yhtenä-
syyttä, koska jakamattomanakaan nolla ei ole yksi. Nolla
on epätasapainoissa verrattuna kaikkeen yksilöityyn ja
yksiköityyn: esimerkiksi numerojärjestelmät ovat yksi-
suuntaisia suhteessa nollaan, joka on yhtä aikaa pienin
ja mittaamattomin. Nolla ei myöskään ole sen paremmin
numerojärjestelmien kuin elämänkään ulkopuolinen,
transsendentti, vaan seuraa jokaista laskennallista, kemi-
allista, fyysistä, biologista ja henkistä liikettä.

Landin toistuvan lauseen mukaisesti elämä, ykseys,
on nollan pintaan kertyvää likaa, jätettä, hometta. Kir-
jaimellisesti pintaan: esimerkiksi ihminen ei eläimenä
ole kappale tai säiliö, vaan fraktaalinen rantaviiva, jonka
jokainen solukalvo, kvanttitiila ja ajatus on suoraan yh-
teydessä nollaan, ei-mikyteen. Näin ollen Landille
ei-mikyys ei ole epistemologinen (kantilainen) vaan us-
konnollinen ongelma. Uskonto on katoavaisuuden tai
paremminkin täydellisen häviämisen harjoittamista. Vas-
taavasti transsendentalismin virhe ei ole kokemuksen ul-
kopuolisen objektin olettaminen vaan kokemuksen irrot-
taminen sen omasta vajoamisesta tyhjyyteen, ikään kuin
ihmisapinan hermojärjestelmä voisi ajattelema jonkin
käsitteen (eli energeettisesti eroamalla nollasta) vapautua
todellisuudesta (eli kuolemasta)¹¹.

Ontologisesti elämä ja intentionaalinen yksilöllisyys,
joka pyrkii jäämään eloon, ei ole jonkin jo olemassa-
olevan saavutus eikä saavutettuna erillinen. Yksilöllisyys
on tietynlainen kasaantuneen materian muodostelma,
kulloinenkin labyrintti, jolla ei ole ontologista pysy-
vyyttä, kuten kuolema kaunopuheisesti osoittaa. Kuole-
maa ei voida tietää, sitä ei voida representoida (koska
kuolema on representaation epäonnistuminen), mutta
se voidaan kokea, tai kuten Bataille sanoo, sitä voidaan
maistaa.¹² Land liittää yksilöllisyyden häviämisen an-
nihilationismiksi kutsuttuun kristilliseen kerettiläiseen
oppiin, jonka mukaan parantumattomien syntisten
sielut eivät päädy ikuisen kärsimyksen, vaan niiden
annetaan (kenties kidutuksen jälkeen) hävitä. Nimen-
omaan annetaan hävitä: akvinolaisen teologian mukaan
sielut luodaan tyhjistä, *ex nihilo*, ja ne palaavat tyhjiin,
jos Jumala lakkaa niitä ylläpitämästä. Landin mukaan
tämä Jumalan ja ei-minkään kissanhännänveto, jossa
Jumala astuu sielun ja ei-minkään välisen salaisen sopi-
muksen väliin, esteeksi, kertoo Jumalan olevan rajoitetun
talouden ilmiö¹³. Jos humanistisen rajatun talouden pyr-
kimys eli moraalinen kaupankäynti (”käyttäydy kunnolla
tai joudut ikuisen tulimereen”) poistetaan kristinus-
kosta, jää jäljelle *thirst for annihilation*, aktiivinen tuhou-
tuminen jano.

Teologian ja teleologian puuttuminen muuttaa myös
kielen luonteen. Kieli ei ole olemassaolevien sisältöjen
välittämistä vaan jaettua sairautta (*communio*), kuin
avonaisia, vuotavia haavoja, joista jaettu veri virtaa se-

koittuneeseen lammikkoon. Siksi alussa mainittuja sa-
nojen ja kirjoittamisen näennäisiä paradokseja ei tarvitse
ottaa vakavasti. Kirjoituksen tehtävä ei ole (ensisijaisesti
tai vain) esittää koherentteja ja vakuuttavia teorioita,
vaan tartuttaa, toimia sairauden kantajana (*vector*). Vas-
taavasti yleisö, jolle sanat asetellaan, ei ole yksilöiden
meri vaan kihisevän aineen jatkumo (*continuum*), jossa
erot ovat sarjallisia, eivät absoluuttisia saati palautumat-
tomia. Turvajärjestelmä voi vuotaa mistä tahansa koh-
dasta, esimerkiksi juuri kielestä. Ihmisten kieli on vah-
vistinjärjestelmä, jonka läpi rotat hinkuvat: *testing, 1, 2,*
3, testing ...

Energia ja sattuma

Land liittää yleisen talouden *TA*:ssa tiiviisti termody-
namiikan toiseen peruslakiin, jonka mukaan suljetussa
järjestelmässä energia virtaa aina korkeammasta tilasta
matalampaan. Näin järjestelmän sisältämä järjestys vä-
henee ja epäjärjestys (entropia) kasvaa. Termodynaa-
misen järjestelmän energiasisältöä, esimerkiksi lämpö-
energiaa, voidaan nostaa vain tekemällä työtä eli avaa-
malla se ja tuomalla siihen energiaa ulkopuolelta, mikä
puolestaan vähentää tämän ulkopuolen energiaa. Toisin
sanoen: ”Elämä voi erottautua kuolemasta vain, koska
se samalla edistää kuolemaa, ja koska epäjärjestyksen
edistäminen on aina menestyksekkäämpää kuin siitä
erottautuminen.”¹⁴ Nolla, epäjärjestys, hyötyy elämästä,
järjestyksestä, koska elämä voi järjestää itseään paremmin
vain tuottamalla omaa järjestystään suuremman epäjär-
jestyksen itsensä ulkopuolelle. Lopputuloksena voi olla
vain koko maailmankaikkeuden lämpökuolema, kun
kaikki energiaerot ovat tasoittuneet (koska maailman-
kaikkeuteen ei syötetä sen ulkopuolelta energiaa).¹⁵

Toinen peruslaki on ratkaiseva, koska se määrittelee
suunnan (palautumattomuuden). Järjestyksen vähene-
minen ja lisääntyminen eivät ole samanarvoisia tapah-
tumuksia. Energian väheneminen tilasta a tilaan b ei ole
palautettavissa energian lisääntymiseksi tilasta b tilaan
a, koska alamäkeen purkautuvaa energiaa ei saada jään-
nöksettömästi talteen ylämäkeä varten. Lämpökuolema,
entropia, nolla on ensisijainen verrattuna negentropiaan,
järjestykseen, numeroituihin ja yksilöitäviin olioihin. Itse
asiassa vielä enemmän: nolla on musta attraktori, joka
joka tapauksessa houkuttelee kaikki ykköset puoleensa,
halusivat nämä tai eivät. Nolla ei ole abstraktio tai rep-
resentaatio, vaan energeettinen tila, josta elämä voi erot-
tautua vain sitä kasvattamalla. Tätä tarkoittaa olla hierty-
neenä jätteenä nollan pintaan.

Suunta on yksipuolinen (*unilateral*), ei vastavuo-
roinen. Esimerkki vastavuoroisesta suhteesta olisi
vaikkapa subjektin ja objektin yhtäaikainen muodostu-
minen toistensa vastinpareina. Subjekti ja objekti ovat
riippuvaisia toisistaan. Yhtä ei voi olla ilman toista. Sen
sijaan esimerkiksi epäorganisen ja organisen luonnon
välinen ero on yksipuolinen: organinen luonto on
yksi epäorganisen luonnon alalaji, josta epäorganinen
luonto on riippumaton ja välinpitämätön. Kuolema ei

neuvottele, eikä elämällä ole mitään, mitä kuolema haluaisi. Tämä välinpitämättömyys antaa Landille mahdollisuuden ajatella suuntaa ilman päämäärää. Nolla ei ole vastavuoroisen parin toinen osapuoli (esimerkiksi nolla/yksi, kuolema/elämä, ei-mitään/oleminen), vaan yksipuolinen erottautumisen jännite ja suunta (energiatasojen välillä). Yksipuolisuus liittyy suoraan erojen ei-yksilölliseen ja ei-esineelliseen asteittaisuuteen. Erot ovat eroja intensiteetissä, eivät olioiden ominaisuuksissa. Energeettinen kuvaus on ”yhteismitattomuuden taloustiedettä.”¹⁶

Mutta miten järjestys ylipäättään on mahdollista, jos energialla on vain suunta alaspäin, lämpökuolemaan? Land löytää vastauksen fysiikan ja luonnonfilosofian klassikolta Ludwig Boltzmannilta. Havaitulle järjestykselle ei tarvita teo- eikä teleologista selitystä, jos hyväksytään Boltzmannin tilastollinen tulkinta termodynamiikasta. Toisen peruslain oletuksen mukaan universumin ”normaali” tila on lämpökuolema. Todennäköisyys sille, että jokin järjestelmä on lämpökuolemaa korkeammalla järjestyksen (negatiivisen entropian, negentropian) tasolla on sitä pienempi, mitä kauempana tila lämpökuolemasta on. Mutta jos maailmankaikkeus on riittävän suuri ja tarkkailuaika riittävän pitkä, hyvinkin epätodennäköinen negentropian tila on mahdollinen.¹⁷ Näin Land saa Boltzmannin avulla kuvan täysin materiaalisesta ja päämäärättömästä maailmasta, jossa järjestys on tilastollinen poikkeama. Oleminen on sattumaa.

Luontoa ilman tiedettä

Ei-antroposentrisessä merkityksessä energia ja halu ovat yhtä: ”Halun ja auringon välillä ei ole eroa: seksuaalisuus ei ole psykologista vaan kosmo-epä-loogista.”¹⁸ Landin energetiikalle tämä ykseys on samankaltainen seuraus teorian rakenteesta kuin naturalismille aivojen ja mielen ykseys. Halu on ainetta/energiaa siitä yksinkertaisesta syystä, että mitään muuta ei ole olemassa ja halu selvästi on olemassa. Yksipuolisen suuntautuneisuuden ja ateismin luonnehtima libidinaalinen materialismi on kuitenkin kovin erilaista kuin vastavuoroisuuden ja rajatun talouden palveluksen kyllästävä luonnontiede tai -filosofia. Land luettelee materialistisen haluteorian tärkeimmät elementit: sattuma (energian järjestykset syntyvät sattumina suhteessa yksisuuntaiseen eroon, identiteetit vailla alkuperää eli järjestykset kerrostuneina asteikkoina), suunta (*tendency*, energia virtaa alaspäin, joten haluilla on suunta, jännite), määrälliset erot (erot entropian asteessa vailla olemuksia) ja informaatio (merkitys negentropiana, ilman dualistisia käsityksiä merkeistä, jotka voidaan jakaa muotoon ja sisältöön, *signifieriin* ja *signifiediin* ja niin edelleen).¹⁹

Tässä Landin energetiikka astuu fyysikaalisen termodynamiikan tuolle puolen. Boltzmann ja kumppanit joutuvat oletamaan termodynamiikkansa lähtökohdaksi olioita, kuten atomeita ja niiden liikkeitä. Siksi energian ja kokemuksen erottelemattomuus, joka luonnontieteellisen ajattelun näkökulmasta on virhe, on Landille edistysaskel. Sen avulla päästään termodynamiikan on-

”Kapitalismi ei palvele jumalaa eikä ihmistä vaan toimii epäinhimillisen älyn ja trauman levittäjänä.”

tologisista sitoumuksista esiontologiselle tasolle, jossa on määrällisten intensiteettien asetelmia mutta ei pysyviä olioita. *TA:n* jälkeen Land ryhtyy tarkastelemaan myös epäorgaanista luontoa samaan tapaan energian traumaatisoimana kuin orgaaninen elämä tai eloonjäätäntiin tuomittu ihmislaji. Luonnonkatastrofit ja luonnon voimat – joista vähäisimmätkin kuten maapallon mittakaavaan mahtuvat myrskyt tai järjestykset saavat kaikki inhimilliset äärettömyydet vaikuttamaan heiveröisiltä – ovat libidinaalisen materialismin ilmiöitä ja antavat synkän jatkuvuuden kuolevaisen ihmisen ja traumaattisen luonnon välille.²⁰

Näin ollen sosiaalinen järjestys, esimerkiksi yhteiskunnallinen epäoikeudenmukaisuus (kapitalismi), ei ole tarkasteltavissa Bataillen ehdottamaan tapaan erityisen jäykän rajatun talouden ilmiönä. Sillä Landille rajattu talous ja sen tuottamat kasaantumukset ovat vain väliaikainen vaihe kapitalismin ihmisyksilöä ja -lajia entistä tehokkaammin hajoittavassa liikkeessä, joka sijoittaa jopa oman palvelevan kasvuhakuisuutensa osaksi kosmista traumaa. Kapitalismin energeettisenä pohjana ei ole resurssien kasaaminen ja puhdistaminen ihmisen käyttöön vaan epäinhimillisten numeeris-traumaattisten voimien ja eläimellis-epäorgaanisen älyn reitittäminen myös ihmisen talouden kautta. Voimistajana, kanavoijana ja rajojen ylittäjänä kapitalismi on kaikkein ei-ihmiskeskeisin yhteiskuntajärjestelmä. Kapitalismi ei palvele jumalaa eikä ihmistä vaan toimii epäinhimillisen älyn ja trauman levittäjänä, tunnusmerkinään ylituotannon tiivistyminen (suurempia määriä läheisemmin yhteyksin).

Surbataille: kapitalismin kiihdytys

Bataille olettaa, että energian ylijäämä on välttämättömyys: ”tuotettu energia on suurempi kuin tuottamiseen käytetty energia”²². Mitä enemmän järjevästi tuotetaan, sitä enemmän on järjettömästi tuhlettavaa. Näin yhteiskunnan ja yksilön ensisijainen ongelma on ylituotanto ja järjettömän tuhlauksen ”järjestäminen”.

HÄPEÄ

Niin kauan, kuin terä ei
Irrota aivoja, tuo valkoisen-
Vihreä pakkaus rasvainen
Aina vain uutta huuruua,

(Oi! Hänen sietäisi leikata pois
Nenä, huulet, korvansa,
Vatsakin! ja heittää pois
Jalkansa! oi ihmettä!)

Ei, tosiaan uskon: jos
Ei terä lävitse päin
Ei kivet myös kupeisiin
Ei tuli sisuksiinsa

Käy, ei tuo häiriköivä
Lapsi, tuo niin typerä
Elukka lakkaa hetkeksikään
Juonimasta, pettämästä.

Kuten Kalliovuorien
Kissa, kaiken saastaten!
Luoja! kunpa sen kuollessa
Nousisi jokin rukous.

MITÄ MEITÄ, SYDÄMENI, HAITTAAVAT verikerrokset,
Hiilet, ja tuhat murhaa ja pitkät raivokkaat
Huudot, itku kaiken helvetin, järjestyksen
Kaiken kääntävä; ja pohjatuuli vielä raunioiden

Yllä, kaikki kosto? ei mitään... - Vaan kuitenkin
Sitä tahdomme! teollisuus, hallitukset, ruhtinaat,
Tuhoutukaa! Valta, oikeus, historia, maahan myös!
Se on osanamme. Veri! veri! liekki kultainen!

Kaikki sodalle, koston, hirmuvallalle!
Henkeni! Leuoissa kääntykäämme: oi, kadotkaa,
Tämän maailman valtiot! keisarit,
Hallitukset, siirtomaat, kansat, riittää jo!

Kuka sekoittaisi raivoisan tulen pyörteitä, ellemme
Me, ja nuo, jotka veljiksi luulemme myös?
Oi, haaveelliset ystävät: meitä miellyttää
Se; tulivirrat! koskaan enää emme työtä tee!

Eurooppa, Aasia, Amerikka, hävitkää.
Kaiken on valloittanut kostava marssimme,
Kaupungit ja maat! – Meidät tullaan voittamaan!
Purkautuu tulivuoret! ja meri lyö...

Ystävät! oi! – sydämeni, he veljiä varmasti on:
Mustat tuntemattomat, jos lähtisimme? lähdetään!
Oi epäonni! tunnen kuinka täriseen, vanha maa
Päälläni yhä enemmän teidän on! sulaa maa,

Ei se mitään! olen täällä! täällä aina vain!

Toisen maailmansodan jälkeen Bataille kehui Yhdysvaltain Marshall-apua, joka itsekkään laskelmoinnin lisäksi antoi globaalille kapitalistimille keinon hävittää ylijäämiä ilman sotimista niin, että seurauksena oli kapitalismin kultainen aikakausi.²³ Ylijäämän ajatusta tuki Bataillen ydinfyysikkoystävältään Georges Ambrosinolta oppima käsitys, että ihmiskunta on saamassa ydinvoimasta energialähteen, joka tuottaa energiaa niin halvalla, että sitä ei kannata edes mitata tai laskuttaa ("energy too cheap to meter", kuten asia ylijäämän kultamaassa ilmaistiin)²⁴. Yhdessä nämä oletukset, tuotannon aina tuottama ylijäämä ja ydinvoiman ylitsevuotavuus, tekivät Bataillen ajattelun rakenteellisesti sokeaksi luonnonvarojen uusiutumattomuuteen perustuville kasvun rajojen ongelmille.

Resurssipulan kokemus ja termodynamiikan toisen peruslain saattaminen yhteen ylijäämä-ajatuksen kanssa ei ole helppoa²⁵. Suoraa ristiriitaa niiden välillä ei ole, koska Bataillen tarkoittama ylijäämäenergia on hyödyttöä energiaa, jonka on pakko tuhlaantua ja joka ei suostu laskelmoivaan käyttöön. Hakkaamalla syyksellisen halkoja saa aikaan paitsi lihasenergian muuttamista hajonneeksi ja siksi tulipesässä käyttökelpoisemmaksi aineeksi (hyötyä) myös "kirotun osuuden" (*la part maudite*) hyödyttöä energiaa, joka ei muutu varastoituviksi ja käytettäviksi haloiksi. Käytännössä hyödytön energia ilmenee siinä, että halkoja ei koskaan ole juuri oikeaa määrää vaan joko liian vähän tai liian paljon. Molemmat voivat edelleen saada useita muotoja: ehkä liiat halot on jätettävä lahoamaan, ehkä lämpöä on päästettävä harakoille, kun sisällä on tukalaa, kenties muuri halkeaa kuumuudesta, tai sitten on paleltava liian viileässä tai kulutettava lisää omaa lihasenergiaa, jälleen yksi syllys lähempänä kuolemaa. Hyödyn kannalta laskelmoimattoman eli heterogeenisen energian ylimäärä merkitsee, että järkevä työn määrä ei koskaan osu tarkalleen järkevään tarpeeseen sen paremmin energiaylämäkeen kuin -alamäkeenkään ponnisteltaessa.²⁶

Silti Land joutuu turvautumaan boltzmannilaiseen *deus ex machina*an juuri selittääkseen heterogeenisen energian ylimäärän. Tavanomaisen termodynamiikan mukaan energiaa kuluu hukkaan, koska työskennellessä osa työstä ei muutu tavoitteen mukaisesti vaan häviää esimerkiksi kitkan vaikutuksesta. Auton moottorissa räjähtelevän polttoaineseoksen energiasta vain osa vie autoa eteenpäin ja osa häviää moottorin sisäiseen kitkaan ja ilmenee kuumana moottorina. Toinen peruslaki tarkoittaa, että energian hyötykäyttö ei ole sataprosenttista. Mutta Bataille ei tarkoita tätä "mekaanista" hukkaantumista, koska hänen mukaansa tuotannossa *syntyy* heterogeeninen ylenmäärä, joka on erikseen tuhlettava. Toki esimerkiksi polttomoottorin hukkaama energia ja aine jää yllättävällä ja kirotulla tavalla kiusaamaan laskelmointia (esimerkiksi niin kutsuttuna ilmastonmuutoksena), mutta Bataille ja Land tarkoittavat, että myös polttomoottorin *onnistuneesta* käytöstä (tässä tapauksessa auton liikkumisesta) syntyy heterogeeninen ylenmäärä. Tämän ilmiön Land kuvaa probabilistisen, sattumallisen

aineen avulla. Energia ei ole kesyä, vaan villiä, verenhi-
moista, laitonta sekä tuhotessaan järjestystä (alaspäin)
että sitä synnyttäessään (ylöspäin). Kosmisessa mitta-
kaavassa boltzmannilainen probabilistinen hyppy korke-
ampaan energiatilaan on luonnontieteellinen nimi tälle
laittomuudelle.

Suuremman johdonmukaisuutensa vuoksi Landin
energetiikka kohtaa termodynamiikan ja ylijäämän vä-
lisen ongelman vielä Bataillea rajummin. Landin kapita-
lisminäkemys mukaan energiapula ei ole oikeastaan
mahdollinen sen jälkeen, kun kapitalismi on sisäistänyt
kaikki energeettiset intensiteettierot osaksi omaa trau-
maattista moottoriaan. Esimerkiksi öljystä käytävä re-
surssisota on Landin energeettisen sulkeuman näkökul-
masta käsitteellinen ristiriita. Resurssisotakin on liial-
listen resurssien tuhlaamista. Jos sota onnistuu, jos sen
avulla saadaan kaapattua lisää resursseja, seurauksena
on entistä patologisempi ylijäämä ja tarve entistä tu-
hoavampaan sotaan. Sota harvoin pysyy tarkoituksen-
mukaisena, onnistumisen ehtojensa puitteissa; tämän
järkeen naamioituneen järjettömyyden jo Bataillen kä-
sitys onnistuu hyvin esittämään²⁷. Sen sijaan energetii-
kalla on vähemmän mielenkiintoista sanottavaa siitä,
että esimerkiksi Yhdysvaltojen kaltaisen maan, jossa asuu
viisi prosenttia maailman väestöstä ja joka kuluttaa nel-
jännnesosan maailman energiaresursseista, on tosiasiaassa
onnistuttava väkivalloin hankkimaan energiaylijäämänsä.
Ne eivät vain kerry tuotannon pakollisena sivutuotteena.

Landin maailma on läpikapitalisoitunut. Siksi Mar-
shall-avun kaltaiset ylijäämän tuhoamiset eivät vaikuta
ratkaisurytyksiltä vaan ylituotannon tehostumiselta.
Kapitalismi voi vain laajentua ja syventyä, ei purkautua.
Tässä on Landin ja Bataillen energetiikan pieni mutta
ratkaiseva ero. Bataillelle olisi ollut toivottavaa, että
tuhlaukselle olisi löydetty jokin muu keino kuin tavan-
omainen sota²⁸. Land tunnistaa ajatuksessa kaltevan
pinnan kohti hyötyajattelua. Hän hylkää ajatuksen
energian ei-kapitalistisesta purkauksesta, koska kapita-
lismi on energian purkauksen järjestelmä *par excellence*.
Energetiikka muuntuu kiihdytysopiksi (*accelerationism*),
jossa kokeellisen materialismin nimissä etsitään energian
purkautumisväyliä kapitalismin sisällä, voimistaen ja
kiihdyttäen, samalla kun perinteinen kriittinen vasem-
mistolaisuus nähdään ”miserabilismina”, joka kiukut-
telee kapitalistista tuotantoa vastaan vailla tolkullista
ajatusta kapitalismin ylittävistä tuotantovoimasta. Land
kysyy: kuka vielä muistaa Hruštšovin uhanneen haudata
kapitalismin sosialistiseen tieteellis-teknologiseen maan-
vyöryyn tai Maon ylenkatseen imperialistista paperitii-
keriä kohtaan?²⁹

Kiinalainen kapitalismi ja hiili

Onko Bataillen suvereniteetti sitten pelkkä näkökul-
manvaihdos, jossa sama toiminta, vaikka halonhakkuu,
voidaan nähdä joko rajatun talouden palvelemisena
(jolloin tavoitteena on talon lämmitys, ja energian
hukkaantuminen hakkuuhikeen on harmi) tai yleisen

**”Ihmisreittä vasten itseään
nylkyttävä koira ja esseetä
kirjoittava filosofi hukkaavat
energiaa täsmälleen samalla
tavalla.”**

talouden pyhänä rituaalina (jolloin energian uhraa-
minen on tavoite ja lämmin talo suotuisa mutta las-
kelmoimaton sivuseuraus)? Ei, koska palvelevalla ja su-
vereenilla toiminnalla on erilaiset ehdot. Erilaisuudet
näkyvät siinä, että pyhänä toimituksena halonhakkuulla
olisi ritualistiset muodot (tabut, ajoitukset, roolit), joita
ei voida laiminlyödä. Säännöt tekisivät ”pyhästä halon-
hakkuusta” mahdotonta sulattaa osaksi kapitalistista
taloutta. Tällä perusteella Bataille voi väittää, että mys-
tinen itsetuhoinen väkivalta on perusteellisempaa ja siksi
pyhempää kuin sotilaiden väkivalta rintamalla. Ritualis-
tisessa (itse)uhrissa väkivalta ja kuolema syvenevät, kun
tapahtumaa pitkitetään ja kontemploidaan, annetaan sen
uuttua elämän säikeisiin sen sijaan, että se vain äkkinäi-
sesti tapahtuu. Kertaalleen kielletty ero sodan ja mys-
tisen käytännön välillä palaa tehden samalla uudelleen
eroa ihmisen ja luonnon ja ihmisen ja eläimen välille.
Tätä vastoin Landin energetiikka on armottoman anti-
antropomorfista ja tietoisuus johdonmukaisesti vankila.
Ihmisreittä vasten itseään nylkyttävä koira ja esseetä kir-
joittava filosofi hukkaavat energiaa *täsmälleen* samalla ta-
valla. Edelleen: mystisessä yhteisössä ei ole mitään, mitä
kapitalismi ei voisi kasvattaa, voimistaa ja markkinoida.

Tämä ankara johdonmukaisuus antaa Landille lisä-
annoksen deskriptiivistä tarkkuutta kapitalismin ana-
lyysissä. Jos tuotanto ja laskelmointi ovat kapitalistisen
talouden vahvin alue, niin silloin kapitalismin pitää olla
myös pahimmin ylijäämän valtaama. Kapitalismi on
tuottelias, koska se ei suostu tuhlaamaan. Mutta resurs-
siajattelu on kosmisesta näkökulmasta vain kapitalismin
toinen puoli. Ennen kaikkea kapitalistiset kasat ja tuot-
teliaisuus mahdollistavat ennennäkemättömän tuhla-
uksen. Energeettisesti kapitalismi on yhtä aikaa kaikkein

järkevin ja kaikkein järjettömin, kaikkein kasaavin ja kaikkein tuhoavin järjestelmä. Landin näkökulmasta huomattavinta on, että kapitalismi tekee kaiken tämän kehittämällä yhä uusia ”Jumalan kuoleman” muotoja, yhä uusia ihmisen käsistä ja tarkoituksiperistä karkaavia koneellisen ja epäorgaanisen halun voimalinjoja.

Landin kiihdytysopillinen analyysi jatkaa siltä ranalta, jota Marx ja Engels tähysivät *Kommunistisessa manifestissa* todetessaan, että kapitalismissa ”kaikki säätyperäinen ja pysyväinen haihtuu pois, kaikki pyhä häväästään”. Marxin ja Engelsin kanssa Land katselee tätä hävitystyötä hyvän ja pahan tuolta puolen. Ihmistä riistäänsään ja vieraannuttaessaan kapitalismi on paha, mutta samalla se tuhotyötään tehdessään raivaa tietä kommunismille. Rajoitettuna taloutena kapitalismi orjuuttaa ihmistä, mutta samalla se kerää kaikkien aikojen suurimmat luksusröykkiöt hukkaan heitettäväksi. Kapitalismi on ikään kuin yleispätevä liuotin, joka viedessään vanhan pyhän kuten monoteistisen Jumalan samalla tietämättään vetää maton alta myös pysyvältä yksilöllisyydeltä, järjeltä ja järjestykseltä.

Näin Land kääntää Bataillen hansikkaan nurin: kapitalismin olemassaolon perustelu on sen puolittietoinen ja puoliksi pyhä halu tuhota kaikki sekä puolittietoinen nautinto tästä tuhlauksesta, joka on naamioitu järkeväksi. Kapitalismi ei ole järkevää ja hyödyllistä eloonjäännin varmistelua, vaan sillä on musta, tuohaluinen sydän tai paremminkin kokonainen sydänten verkosto aina nanotasolta ydinmiiluihin.³⁰ Kapitalismi on kosmisen trauman kiihtyvää tiivistymistä, joka tarvitsee sekä järkevyyden yläleuan että tuohalun alaleuan jauhaakseen inhimilliset tarkoituserät epäinhimilliseksi pulveriksi.

Land haukkuu viimeaikaisissa blogi-merkinnöissään suunnitelmatalouden (niin sosialistis-hyvinvointivaltiolisen kuin uusliberalistis-keskuspankillisen) aiheuttamaa taloudellisten päätösten ja niiden seurausten välisen yhteyden katkeamista ja suosittelee sen sijaan kaiken sosiaalisen, psykologisen ja biologisen yksityistämistä, siirtämistä markkinamekamismin ei-yksilöllisen älyn ratkaisutavaksi³¹. Tässäkin ajatuksessa on rautainen johtolanka: kaikki palautejärjestelmien jäykkyys on kapitalismin kiihdyttämisen esteenä. Yhteiskunnallisesti kiihdytysoppi sanoo ”ei” marxilaiselle korjausliikkeelle, jossa perustettaisiin uusi rajattu talous työläisten avulla, sekä bataillilaiselle mystiikalle jossakin kapitalismin kyljessä. Sen sijaan että *TA:n* hengessä etsittäisiin tietä kapitalismin tuolle puolen ”pyhimysten, shamaanien, ihmissusien, vampyyrien ja kuuhullujen”³² palvelemattomista rytmistä ja ei-tiedosta, on nämä ei-inhimilliset ja tiedottomat voimat ajettava entistä tuottavampaan laukkaan.

Johdonmukaisuus jatkuu siinä, että Land on kiinnostunut kiinalaisesta kapitalismista, joka monien tarkkailijoiden mukaan paitsi nousee maailmantalouden veturiksi myös vapaana länsimaisista estoista on valmiina armotomasti tuottamaan ei-antropomorfista kasvua. Kiihdytysoppi jättää kuitenkin merkittäviä katvealueita myös suhteessa Kiinaan. Ylijäämään perustuvan energetiikan vaikeus suhtautua resurssisotiin ei koske sotien tapah-

tumista (tuhoa) eikä syyttymistä (järkevät syyt ja järjetön halu) vaan niiden reaalisia tuloksia. Esimerkiksi natsi-Saksan häviö toisessa maailmansodassa johtui osaltaan energian puutteesta, jota joudutti hyökkäyksen pysähtyminen ennen Bakun öljykenttiä ja jonka viimeistään Yhdysvaltain sotaanlähtö teki polttavaksi ongelmaksi. Vastaavasti toisen maailmansodan jälkeiset sodat ovat varsinkin kylmän versiona jälkeen keskittyneet kiihtyvällä taajuudella juuri energiaressurssien, erityisesti öljyn, ympärille. Yhdysvaltain käyttämä suhteettoman suuri energiaisuus ei ole salaisuus vaan julkisesti dokumentoitu strateginen tavoite, toisin kuin Euroopan hissunkissusempi kohtuuttomuus. Tätä tavoitetta ei kiihdytysopin mukaan *onnistuneena* voi olla olemassa, koska tuotanto ei perustu niukkuuden kaappaamiselle.³³

Land selittääkin talousvallan siirtymistä Kiinaan tieteellis-teknologisen teollisuuden siirtymänä: kapitalistinen hegemonia on tuottavuuden hegemoniaa³⁴. Tässä paljastuu toinen katvealue. Kapitalismi ilman ulkopuolta ja kaikkien halujen motoroisena on itseliikkuvaa ja itsekasvavaa sekä niin, että se ei tarvitse onnistuneita resurssisotia, että niin, että se muuttaa jokaisen rajan sen ylitykseksi. Kiinan kasvun pullonkaula on energieettinen. Halpaa työvoimaa sillä on paljon, samoin kykyä järjestää se tieteellis-teknologisella tavalla sekä taitoa käyttää diplomatiaa ja maailmanmarkkinoita vipuvartena. Sen sijaan Kiina on joutunut alkamaan tuoda fossiilisia polttoaineita, mikä aiheuttaa jatkuvia geopoliittisia paineita, joiden lopullinen kärjistyminen on estynyt vain ”molempipuolisen varman tuhon” (*mutually assured destruction*) taloudellisen version takia. Yhdysvallat ei voi voittaa Kiinaa eikä Kiina Yhdysvaltoja tuhoutumatta itse. Kiina tekee kaikkensa pullonkaulaa laajentaakseen: se rakentaa ydinvoimaa, aurinkovoimaa, tuulivoimaa, kaikkea enemmän kuin mikään muu maa, monissa tapauksissa jopa enemmän kuin muut yhteensä. Mutta sittenkin kiinalainen kapitalismi esittää kiihdytysopille arvoituksen: sen talouden kasvu on viime vuosina vaatinut paleo-energieettinen ratkaisun, paluun öljyä edeltäneeseen globaalin energialähteeseen eli hiileen. Kiihdytysopin mukaan kapitalismin pitäisi kohdata raja niin, että rajasta tulee uuden valloituksen voimavara. Mutta mitä tahansa muuta hiilen käytön kasvu onkin, se ei ole hiipuvan öljyn asettaman rajan laadullista ylittämistä.

Hiili on nolo taka-askele, koska se pakottaa karkeampiin ja erottelukyvottomampiin prosesseihin kuin muuntumiskykyisempi öljy. Muuten kuin homeopaattisessa merkityksessä ei ole väliä, onko tuotantokonetta pyörittävä sähkö tehty palavan hiilen pyörittämällä turbiinilla vai aurinkokennolla. Silti hyperkapitalismin hiilentyminen lupaa huonoa kiihdytysopin ennustamalle kaupungistumisen, ei-inhimillisen älyn ja ylituotannon eksponentiaaliseen tihentymiselle. Tilavuusmittaa kohden hiili sisältää vähemmän energiaa kuin öljy ja kemianteollisuuden raaka-aineena se on korkeintaan öljyn karkea maalaiserä. Hiilivetyjen asteikolla hiili on yksinkertaisempi, entropoisempi, joten yhä monimutkaisempien ja luksuriöösimpien ylijäämien tuottaminen vaatii laa-

dullisen syventämisen sijaan määrällisesti suurempaa käyttöä, polttoa. Edelleen hiilen louhiminen, kuljetus ja käyttö ei suinkaan päästä kapitalismia numeerisempaan ja keinoälyisempään suuntaan vaan vaatii päinvastoin palaamista enemmän tai vähemmän vapaaehtoiseen ihmislihashen orjatyöhön romahtelevissa kaivoksissa ja orgaanisten keuhkojen uhraamista pölylle.

Neomodernistinen paluu hiileen saattaa olla hetkelinen häiriö, jonka jälkeen ulkopuoleton kapitalismi palaa itsensä ylittävään kierteeseen. Kuten Land huomauttaa pohtiessaan dollarin synkkää kohtaloa finanssikriisin jälkeen, ”kukaan ei luvannut, että tulevaisuus syntyy tuskitta”³⁵. Vähintäänkin kysymys on empiirinen ja koekellinen, ei teoreettisesti päätettävissä tai koherentilla

ajattelulla ennakoitavissa. Jonkinlainen skeptinen vihje voidaan lukea Bataillen muistutuksesta, jonka mukaan tarkasteltaessa mitä tahansa saavutuksillaan juhlivaa ihmisryhmää on hyvä muistaa, että se on myös lauma irvisteleviä apinoita. Irvistyksiä on vaikea olla huomaamatta silloin, kun puhutaan ilman ulkopuolta ja rajaa toimivasta kapitalismista, joko liittolaisena tai vihollisena. On mahdollista, että rajan puuttuminen ja ainainen itsensä ylittäminen on harha, jonka tuotti luonnon tavanomainen valtaisuus, maan kuoren sisään kertyneet fossiiliset polttoaineet. Omalla kosmisesti sittenkin vaatimattomalla energiallaan hiili, öljy ja maakaasu käyvät yli ihmisen rajoja koskevan ajattelun, mikä ei kuitenkaan tarkoita, että ne kävisivät yli kaikkien rajojen.

Viitteet

- Land 1992. Jatkossa TA.
- Teoksen loppusivuilla (TA, 210) Land sanoo suoraan, että TA:n kirjoittajan ”minä” ja Bataillen ”minä” ovat epäegoistisella tavalla liitossa, yhteydessä.
- TA, 7.
- Tilanne oli monimutkainen. Bataille erilaisine ryhmineen (surrealistien bataillilainen siipi, *Acéphale*-yhteisö, *Collège de Sociologie*, ja niin edelleen) ja fasistit käyttivät politiikassa hyväkseen samankaltaisia irratioonalisia voimia, yksilön ja porvarillisen yhteisön hallitsemattomissa olevia tunteita ja haluja. Molemmat myös pyrkivät niiden avulla uuden yhteisöllisyyden luomiseen. Bataille oli kuitenkin monia kriitikoitaan varhemmin tietoinen tästä läheisyydestä ja teki oman käsityksensä ja fasismin välisen eron selväksi jo vuonna 1933 ilmestyneessä artikkelissa ”*La structure psychologique du fascisme*”. Lyhyesti sanottuna ero oli siinä, että fasismi pyrki ylyksilöllisten ja pyhien voimien keskittämiseen yhteen polttopisteeseen (”*Ein Volk, ein Reich, Ein Führer*”) ja sitä tietä myös valtio-ideologian palvelukseen, kun taas Bataillen tavoitteena oli näiden voimien jatkuva moninaistaminen ja palvelemattomuus. Tämä ero on kuitenkin niin hienovireinen, että se jäi monelta kriitikolta joko huomaamatta tai sitten sitä pidettiin liian merkityksettömänä. Bataille myös osallistui 30-luvulla aktiivisesti ja näkyvästi antifasistisen kansanrintaman toimintaan. Näin ollen Bataillea voidaan elämäkerturi Michel
- Suryan (2002) ja Landin (2011c, 171) tapaan kehua yhdeksi varhaisimmista ja tarkkanäköisimmistä fasismin kriitikoista. Huomionarvoista on myös, että Bataille kuului Alexander Kojéven lähipiiriin, jossa Martin Heideggerin natsismi oli tunnettu ja keskusteltu tosi-seikka jo 30-luvulla. Bataille valmisteli käsikirjoitusta ”Heideggerin kritikki. Fasistisen filosofian kritiikki”, joka kuitenkin jäi raakileeksi (käsikirjoitus on julkaistu englanniksi; Bataille 2006, ks. myös Geroulanos 2006).
- ”Tarkoitukseni on osoittaa, että sota, rituaalinen uhraus ja mystinen elämä ovat yhtä” (”I want to show that an equivalence exists between war, ritual sacrifice, and the mystical life”), siteerattu Irwin 2002, 136.
- TA, xx.
- Land (TA, 2) letkauttaa, että Kantin kriittinen filosofia on kaikkien aikojen monisanaisin paniikkikohtaus. Nimienomaan paniikkina se ennakoி esimerkiksi Berardin (2007) kuvaamaa siirtymää patriarkaalisesta kapitalismin neuroottisista oireista rihmastollisen (*rhizomatic*) kapitalismin skitsofrenian kautta nykyiseen jatkuvan yhteydessäolon semio-kapitalismin psykoosiin ja paniikkiin. Landilaisittain: Arnold Schwarzeneggerin *Terminator*-elokuvassa esittämän hahmon tapaan Immanuel Kant on lähetetty ajassa taaksepäin asettamaan oman porvarillisen vallankumouksensa lopullisen voiton ehdot.
- Samoin kuin tässä numerossa julkaisussa Shamaaninen Nietzsche-tekstissä.
- TA, 90.
- TA, 108.
- TA, 116.
- TA, 80.
- TA, 102.
- TA, 43.
- Land huomauttaa (TA, 49), että Bataillen yleinen ja rajattu talous eivät ole sama asia kuin termodynaamiikan suljettu ja avoin järjestelmä. Yhteistä näille käsitteellistyksille on, että rajattu talous/avoin termodynaaminen järjestelmä voi olla olemassa vain siirtämällä entropiaa itsestään ulos yleisen talouden/jonkin toisen termodynaamisen järjestelmän piiriin. Näin ollen yleinen talous ja ”ulkopuolinen” termodynaaminen järjestelmä mahdollistavat rajatun talouden ja avoimen termodynaamisen järjestelmän. Mutta ratkaisevana erona on, että siinä missä termodynaamisissa suljetuissa ja avoimissa järjestelmissä kiertää sama ”sisältö” (energia, järjestys, entropia), yleisessä ja rajatussa taloudessa kiertää eri ”sisältö”, nimittäin talouksien välillä yhteismitaton (ja samoin yleisen talouden sisällä keskenään yhteismitaton) energieettinen kokemus tai merkitys.
- Land 2011b, 187.
- Landin mukaan tästä saadaan perustelu ikuiselle paluulle eli jonkin tietyn järjestyksen toistumiselle sillä ehdolla, että tilojen muodostumisen todennäköisyys (satunnaisuus) on ergodininen eli ei suosi mitään järjestyksen muotoja (TA, 40). Boltzmann itse tekee mielenkiintoisen tietoteoreettisen havainnon (TA, 41): lämpökuoleman tilat, joissa mitään ei

- tapahdu ja jotka havaitun järjestyksen "todennäköistämisen" vuoksi saattavat olla erinomaisen pitkiä, ovat samasta syystä kaiken havaintokyvyn ulkopuolella. Näin ollen sille, että lämpökuoleman tilaa tai "hyppyä" korkeampaan järjestyksen tilaan ei ole havaittu, on hyvä syy. Tässä Boltzmann ja häntä seuraten Land ovat hiuskarvan päässä kaltevasta pinnasta kohti transsendenssia. Tämä seikka palaa vaivaamaan Landin "baudrillardilaista" näkemystä kapitalismin kiihdyttämisestä kohti "ääretöntä tiivistä".
- 18 *TA*, 37.
- 19 *TA*, 42–43.
- 20 Landin suvereeni on päinvastainen kuin Ernst Jüngerin *Eumeswil*-teoksessa esitelämä suvereeni eli anarkki, joka on vapaa siksi, että tietää voivansa koska tahansa tappaa kenet tahansa. Landille vapauden takaajana sen sijaan on kuoleman väistämättömyys: ilman sitä ihmisen voisi vangita, täydellisesti, ikään kuin Jumalan.
- 21 Ennen *TA*:ta Land esittää tekstissä "Kant, Capital and the Prohibition of Incest" (2011d) joitakin varauksia teesiin, jonka mukaan kapitalismi on yleispätevää happoa, jatkuva de- ja reteritorialisaation pyörre.
- 22 *TA*, 49.
- 23 Taloustieteilijä Yannis Varoufakiksen kirja *Global Minotaur* (2011) kuvaa maailmantaloutta ja sen kriisejä "bataillaisesta" näkökulmasta, jossa ylijäämä on keskeinen ongelma. Varoufakis toki puhuu ylijäämän tasaaamisesta pikemmin kuin sen tuhlaamisesta.
- 24 Stoekl 2007, 39.
- 25 Kirjassaan *Bataille's Peak. Energy, Religion and Postsustainability* Allan Stoekl (2007) esittää sankarillisen yrityksen tähän suuntaan. Stoeklin mukaan Bataillen ajattelusta voidaan lukea "laskelmoimattoman oheisseurauksen" etiikka. Tuhlaus tuottaa laskelmoimattomana oheisseurauksena yhteisön tai tarkemmin sanoen pyhyiden ja käytännöt, jotka muodostavat yhteisön yhteisönä. Tuhlauksen on oltava laskelmoimaton, koska muuten uhri ei olisi suvereeni vaan palveleva. Lisäksi uusi yhteisö on oheisseuraus, koska uhri on itseisarvoinen. Näin ollen jos resurssipulan maailmassa ei etsitä kestävyttä (*sustainability*), joka väistämättä johtaa resurssien tarkempaan laskelmointiin ja suunnitteluun, vaan nimenomaan hyödyttömän energian pyhää käyttöä, voidaan "laskelmoimattomana oheisseurauksena" päätyä uuten jälki-kestävyyden (*postsustainable*) yhteisöön.
- 26 Stoekl (2007, 35) tarjoaa laajemman esimerkin. Tietty maa-ala pystyy ruokkimaan tietyn määrän ihmisiä. Jos ihmisiä "tuotetaan" eli syntyy enemmän kuin maa-alan kantokyky sallii, menee osa ihmisistä hukkaan, esimerkiksi nälkäkuoleman, maastamuuton tai valloitussodan merkeissä. Jos taas alueella asuva ihmisryhmä pyrkii tasapainoon ja sopivaan lapsilukuun, on sen tuhlattava osa omista resursseistaan esimerkiksi seli-
- baattiin, abortteihin, luostarilaitokseen tai taas vaikkapa sotiin.
- 27 Sota voi näyttää järkevältä ja tavoitteelliselta, mutta sisältäpäin katsoen se on hajottava, epäyksilöivä. Reza Negarestaniin teos *Cyclonopedia* (2008) kuvaa tätä sodan sisäistä maisemaa, jossa kaikki tieto hukkuu (*fog of war*) ja jäljelle jää sotaa liikuttavien (fossiilisten, mustien) energioiden ihmisvihamielinen tai -välinpitämätön purkaus.
- 28 *TA*, 151. Bataillen teosta *Inner Experience (L'expérience intérieure)* voidaan Irwinin (2007) tapaan pitää yrityksenä löytää mystiikasta vielä sotaakin väkivaltaisempi ja metodisempi itsetuhon menetelmä, joka tekisi sodan tarpeettomaksi.
- 29 Land, "Critique of Transcendental Mis-rabilism" (2011a, 623); tämä lyhyt teksti on hämmästyttävän suorasanainen ja selkeä kapitalismin puolustus. Mackayn ja Brassierin (2011, 52) tapaan ei voi olla lukematta siinä suorastaan neoliberalistisen "There Is No Alternative" -näkemysten filosofista versiota: "Tuotantovälineet ja 'suhteet' ovat yhtä aikaa sekoittuneet kilpaileviksi hajautetuiksi verkostoiksi, joita ohjataan numeerisesti. Näin vanhat marxilaiset unelmat, joiden mukaan kapitalistisesta koneesta voitaisiin uuttaa kapitalismin jälkeinen tulevaisuus, ovat muuttuneet täysin käsitteettömiksi. [...] Kapitalismi [toisin kuin inhimillisen mielikuvitus], on rajaton ja on niellyt elämän ja biologisen älyn luodakseen uuden, ennakkoaavisteluja valtaisamman älyn alueen." ("Means and 'relations' of production have simultaneously emulsified into competitive decentralized networks under numerical control, rendering paleomarxist hopes of extracting a postcapitalist future from the capitalist machine overtly unimaginable. [...] Capitalism, in contrast [to human imagination], has no external limit, it has consumed life and biological intelligence to create a new plane of intelligence, vast beyond human anticipation."); 2011a, 625–626).
- 30 Land (*TA*, 47) analysoi kapitalistista tuhoalua erityisesti "overkill"-käsitteen avulla. Vietnamin sodan jälkeen läntistä maailmaa on luonnehtinut halu "ylitappaa" ja tulla "ylitapetuksi" (*wiped-out, blitzed, bombed, wasted* ja niin edelleen aina *shock and awe*-strategiaan asti); ratkaisevaa on, että ylitapetuksi tulemisen halulle kuolema on minimivaatimus. Tässä paljastuu yleinen rakenne, jonka mukaan halulle liiallisuus (*excess*) on haluttavaa, ei minimaalinen tyydytyminen.
- 31 <http://www.thatsmags.com/shanghai/news-features/urban-future-blog>
- 32 *TA*, 215.
- 33 Sen sijaan energetiikka voi helposti selittää resurssisodat fossiilisiin polttoaineisiin itseensä sitoutuneiden demonisten voimien liikkeenä; "war of/on terror" on öljyn itseliikuntoa. Jos Negarestanin *Cyclonopedia* saa inspiraatiota tähän kuvaukseen Landin energetiikasta, ei energetiikkaa voida moittia kovin pahasta laiminlyönnistä.
- 34 <http://www.thatsmags.com/shanghai/article/394/the-shift>
- 35 <http://www.thatsmags.com/shanghai/article/281/sugar-sugar>

Kirjallisuus

- Bataille, Georges, Critique of Heidegger. Käänt. Stefanos Gerolaunos. *October*. No. 117, 2006, 25–34.
- Bataille, Georges, *L'expérience intérieure*. Gallimard, Paris 1943.
- Bataille, Georges, La Structure Psychologique du Fascisme (1933). *Hermes*. nos 5–6, 1989, 137–160.
- Berardi, "Bifo", The pathologies of hyper-expression. *Transversal*. No. 06, 2007. <http://eicp.net/transversal/1007/bifo/en>
- Gerolaunos, Stefanos, The Anthropology of Exit. Bataille on Heidegger and Fascism. *October*. No. 117, 2006, 3–24.
- Irwin, Alexander, *Saints of the Impossible. Bataille, Weil and the Politics of the Sacred*. University of Minnesota Press, Minneapolis 2002.
- Land, Nick, *Thirst for Annihilation. Georges Bataille and Virulent Nihilism*. Routledge, London 1992.
- Land, Nick, *Fanged Noumena. Collected Writings 1987–2007*. Toim. Robin Mackay & Roy Brassier. Urbanomic, Falmouth 2011.
- Land, Nick, Critique of Transcendental Mis-rabilism (2005–7). Teoksessa *Fanged Noumena. Collected Writings 1987–2007*. Toim. Robin Mackay & Roy Brassier. Urbanomic, Falmouth 2011a, 623–628.
- Land, Nick, Spirit and Teeth (1993). Teoksessa *Fanged Noumena. Collected Writings 1987–2007*. Toim. Robin Mackay & Roy Brassier. Urbanomic, Falmouth 2011b, 175–202.
- Land, Nick, Art as Insurrection. The Question of Aesthetics in Kant, Schopenhauer, and Nietzsche (1991). Teoksessa *Fanged Noumena. Collected Writings 1987–2007*. Toim. Robin Mackay & Roy Brassier. Urbanomic, Falmouth 2011c, 145–174.
- Land, Nick, Kant, Capital and the Prohibition of Incest (1988). Teoksessa *Fanged Noumena. Collected Writings 1987–2007*. Toim. Robin Mackay & Roy Brassier. Urbanomic, Falmouth 2011d, 55–80.
- Mackay, Robin & Roy Brassier, Editors' Introduction. Teoksessa *Fanged Noumena. Collected Writings 1987–2007*. Toim. Robin Mackay & Roy Brassier. Urbanomic, Falmouth 2011, 1–54.
- Negarestani, Reza, *Cyclonopedia. Complicity with Anonymous Materials*. re.press, Prahraan 2008.
- Stoekl, Allan, *Bataille's Peak. Energy, Religion and Postsustainability*. University of Minnesota Press, Minneapolis 2007.
- Surya, Michel, *Georges Bataille. An Intellectual Biography*, Verso, London 2002.
- Varoufakis, Yannis, *The Global Minotaur*. Zed Books, London 2011.